
Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets betänkande 2016:1

Ceremoni för dem som blivit medlemmar i Svenska kyrkan

Sammanfattning

I motion 2016:1 föreslås att kyrkostyrelsen ska utforma en ceremoni för dem som blivit medlemmar i Svenska kyrkan. Gudstjänstutskottet instämmer, trots sin positiva inställning till motionens intention, i Läronämndens bedömning att formen för välkomnande av nya medlemmar är en pastoral fråga som inte bör regleras och föreslår därför att motionen ska avslås.

Till betänkandet finns en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:1.

Motionens förslag

Motion 2016:1 av Lars-Ivar Ericson, Ceremoni för dem som blivit medlemmar i Svenska kyrkan

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utforma en ceremoni för dem som blivit medlemmar i Svenska kyrkan.

Yttrande från Läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över motion 2016:1 i Ln 2016:1y, *bilaga 1*.

Bakgrund

Motionären menar att Svenska kyrkan bör kunna erbjuda den som inträder i Svenska kyrkan möjlighet att manifesteras sitt medlemskap vid en välkomnande ceremoni i församlingen.

Kyrkoordningen

I inledningen till kyrkoordningens sjätte avdelning Kyrkotillhörighet sägs följande:

Den som döps i Svenska kyrkans ordning blir därmed upptagen i Svenska kyrkan. Den som har döpts i någon annan kristen kyrkas ordning kan inträda i kyrkan genom att anmäla sig. Det finns också möjlighet att tillhöra Svenska kyrkan i avvaktan på dop. Svenska kyrkan är en öppen folkkyrka med uppdrag att förmedla evangelium i ord och handling. Kyrkan har rum för alla, för den sökande och tvivlande likaväl som för

den trosvisse, för den som har hunnit kortare likaväl som den som hunnit längre på trons väg.

I 29 kap. 4 § i kyrkoordningen regleras vuxnas upptagande i kyrkan. Där anges att den som har fyllt 18 år och som vill inträda i Svenska kyrkan på annat sätt än genom att döpas enligt Svenska kyrkans ordning, efter skriftlig anmälan ska tas upp i Svenska kyrkan, om han eller hon antingen är döpt i Svenska kyrkans eller någon annan evangelisk-luthersk kyrkas ordning eller i en kyrka eller ett samfund som Svenska kyrkan genom beslut av kyrkomötet ingått en överenskommelse om särskild ekumenisk samverkan med, är döpt i något annat kristet trossamfunds ordning och samtidigt med sin anmälan begär undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära, eller samtidigt med sin anmälan begär undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som förberedelse för dop.

Motionärens förslag gäller medlemmar som upptas på detta sätt och därmed antingen redan är döpta eller står i beredskap att döpas och som fått undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära eller motsvarande dopundervisning i annat samfund, som Svenska kyrkan står i gemenskap med. Det är därmed inte en vuxenkonfirmation som avses, utan en ceremoni just för att manifestera upptagandet som medlem.

Kyrkomötet

Kyrkomötet har inte tidigare behandlat frågan om ceremoni vid inträde. Däremot har ett par närliggande frågor behandlats.

2007 behandlade kyrkomötet motion 2007:12 om välkomstmateriäl till dem som döps som vuxna och/eller inträder i Svenska kyrkan vid vuxen ålder. Kyrkolivsutskottet påpekade i sitt betänkande KI 2007:4 att de ”ser kontakten med den lokala församlingen som viktig för den som döps in i Svenska kyrkan som vuxen, och för den som inträder. Den kontakten kan inte ersättas av centralt framtaget materiäl, utan varje församling måste noga tänka igenom sitt bemötande”.

2003 behandlade kyrkomötet motion 2003:51 om alternativ till dop i form av välsignelse- och tacksägelseceremonier. Motionen rörde barn, inte vuxna och Gudstjänstutskottet menade att ansvaret för att tillgodose önskemål i enskilda situationer ligger hos den lokala församlingen och prästen och föreslog i sitt betänkande G 2003:5 att motionen skulle avslås. Detta blev också kyrkomötets beslut.

Välkomstceremonier i andra samfund

Det finns ceremonier av detta slag i flera andra kyrkors gudstjänsthandböcker. I många av dem står förnyande av doplöften och/eller bejakande av trosbekännelsen, formellt upptagande och förbön i centrum.

I frikyrkliga traditioner är det vanligt att medlemskap i samfundet är knutet till den enskilda församlingen och att den som t.ex. flyttar till en ny ort tas upp som medlem i den lokala församlingen där genom en ceremoni, som oftast innefattar trosbekännelse, fråga om personen vill inträda i församlingen och, efter ett jakande svar, ett förklarande av att personen upptas som medlem. I Katolska kyrkan är medlemskapet inte i första hand knutet till en enskild församling, utan till samfundet som sådant. Här finns en ordning för ”Upptagande i Katolska kyrkans fulla gemenskap”, för personer som är döpta i en annan kristen tradition, dvs. för dem som konverterar till Katolska kyrkan. I denna är trosbekännelsen central, tillsammans med konvertitens deklaration ”Allt, som den Heliga Katolska Kyrkan tror, lär och förklarar vara uppenbart av Gud, det tror och bekänner jag.” Efter denna förklarar prästen att konvertiten tas emot av Herren i kyrkans gemenskap och så

följer direkt konfirmationsmomentet, i form av smörjelse och bön med handpåläggning, och nattvardsfirandet.

I de kyrkor, som Svenska kyrkan står i full kyrkogemenskap med varierar bruket. Några kyrkor har en välkomnande ceremoni, andra inte. Den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland har i sin handbok från 2004 en ordning för ”Upptagande i kyrkans gemenskap”. För den som är döpt, men inte tidigare tillhört en luthersk kyrka, förväntas den ske efter motsvarigheten till konfirmationsundervisning. Ordningen består av välkomnande, bibelläsning, tal, frågan ”vill du bli upptagen i vår kyrkas gemenskap och bekänna vår gemensamma kristna tro?”, trosbekännelsen, en tillsägelse med orden ”Du har uttryckt din önskan att ansluta dig till vår kyrka och du har bekänt din tro. Som Guds och hans församlings tjänare upptar jag dig, NN, i vår kyrkas gemenskap i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn” och förbön. I dåvarande Metodistkyrkan i Sveriges handbok från 2008 finns en ordning för ”Välkommandet av ny medlem”. Den innehåller den nya medlemmens förnyande av sina doplöften, trosbekännelse, tacksägelse och välsignelse med handpåläggning liknande den som finns i vår kyrkas konfirmationsordning och en formulering som välkomnar den nya medlemmen in i församlingens gemenskap. I förslaget till ny handbok för Ekumenisk kyrkan finns en liknande ordning. ELCA, den amerikanska lutherska kyrkan, har ingen särskild ceremoni för välkomnande av nya medlemmar, men anger att ordningen för dopbekräftelse i handboken från 2007 kan användas bland annat ”som ett tecken på förnyad delaktighet i kyrkans liv”. I denna ingår förnyelse av doplöften, trosbekännelse, en fråga om viljan att på olika sätt fortsätta livet i tro och i församlingens gemenskap, efter jakande svar en fråga till församlingen om de vill stödja den/dem som förnyat sina doplöften och en bön om Andens närvaro och gåvor i personernas liv.

På några håll i Svenska kyrkan förekommer lokalt utformade ceremonier för välkomnande av nya medlemmar. Ibland knyts välkommandet till doplöftesförnyelse för hela församlingen på påsknatten, i andra fall görs detta i en vanlig högmässa eller annan gudstjänst.

Utskottets överväganden

En fråga för det lokala pastorala arbetet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:1.

Gudstjänstutskottet bejaktar motionärens intention att ge nya och återinträdda medlemmar möjligheten till ett personligt välkomnande in i församlingens gemenskap. Ett sådant välkomnande kan och bör utformas på olika sätt, utifrån lokala förutsättningar och de skiftande livssituationer som nya medlemmar kan befinna sig i. Om ett sådant välkomnande görs inom ramen för en gudstjänst, bör riterna vara personligt utformad och göras i närtid i relation till inträdet. Kyrkohandbokens ordning för mottagande av medarbetare kan tjäna som ett möjligt exempel på hur ett välkomnande kan utformas på ett enkelt sätt.

Gudstjänstutskottet noterar att mottagandet av nya medlemmar inte bara handlar om välkomnande i gudstjänsten, utan också om genomtänkta program för undervisning. Utskottet menar också att ett delande av erfarenheter mellan församlingar kring dessa frågor vore värdefullt och skulle gärna se att verktyg för att samla och dela pastorala strategier för medlemsvård, böner vid välkomnande i gudstjänst och liknande utvecklas, t.ex. av stiftet eller på Svenska kyrkans intranät.

Utskottet instämmer, trots sin positiva inställning till motionens intention, i Läronämndens bedömning att formen för välkomnande av nya medlemmar är en pastoral fråga som inte bör regleras och föreslår därför att motionen ska avslås.

Uppsala den 28 september 2016

På Gudstjänstutskottets vägnar

Sofija Pedersen Videke, ordförande

Maria Klasson Sundin, sekreterare

Beslutande: Sofija Pedersen Videke, ordförande, Nanna Tranströmer, Maria Johansson-Berg, Johan Åkesson, Anna-Karin Stråle Börjesson, Lisa Tegby, Torvald Johansson, Berth Löndahl, Katarina Ramnerö Ödestad, Sven Milltoft, Kenneth Nordgren, Sonja Grunselius, Kristina Backe, Bo Herou och Jan Segerstedt.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Niklas Nilsson, Gunilla Bengtsson, Birger Jönsson, Roger Olsson, Marie-Louise Marsjögård, Gun Alingsjö Bäck, Dag Sandahl, Lena Jönsson, Göran Wass, Anders Åkerlund, Jerker Alsterlund, Aron Emilsson, Bengt Inghammar och Agneta Hyllstam.

Biskoparna Johan Tyrberg och Eva Nordung Byström har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskild mening

Motionen berör ett viktigt, angeläget och aktuellt ämne, även om motionens yrkande är något snävt och nämner en nationellt utformad ceremoni, vilket kan vara något stelbent eftersom detta är en fråga som kräver stort förtroende för det lokala pastorala arbetets kompetens och variationer. Samtidigt delar jag motionens intentioner och behovet av nationell samling kring detta. Istället för en fast ceremoni knuten till t.ex. kyrkohandboken anser jag dock att kyrkostyrelsen bör uppdras att låta ta fram vägledning och råd för välkomstceremonier för församlingarna, utan att detaljstyra. Erfarenheter och positiva exempel bör inhämtas från lokala församlingar inom Svenska kyrkan och andra kyrkor. Nationell vägledning och råd tryggar likvärdighet över landet, samtidigt som ett ramverk utan detaljstyrning tryggar lokalt pastoralt självbestämmande.

Aron Emilsson

Kyrkomötet
Läronämndens yttrande 2016:1y

Ceremoni för dem som blivit medlemmar i Svenska kyrkan

Läronämndens yttrande över motion 2016:1

Läronämnden konstaterar att dopet är den grundläggande vägen in i Svenska kyrkan och i den världsvida kyrkan. Domet är livsvarigt medan medlemskapet i olika kyrkor kan variera över tid.

Välkomnande av medlemmar är en angelägen pastoral fråga. Eftersom vägarna till nytt eller förnyat medlemskap i Svenska kyrkan ser mycket olika ut, bör gestaltningarna av välkomnanden utformas lokalt. Läronämnden anser därför att välkomnandet av medlemmar inte bör formuleras i av kyrkan antagna böcker.

Läronämnden har tidigare uttryckt följande om utökat antal livstolkande riter i Ln 2015:2y (även Ln 2005:13y) med hänvisning till Ln 2003:21y:

Av dem som är anställda i pastoral tjänst krävs lyhördhet och förmåga att gestalta meningsskapande uttryck där kyrkans tro och människors existentiella upplevelse tolkas i ritens form. Läronämnden konstaterar att åtskilliga riter och handlingar därför inte kan eller bör formuleras i av kyrkan antagna böcker.

Uppsala den 31 augusti 2016

På Läronämndens vägnar

Antje Jackelén, ordförande

Cecilia Nahnfeldt, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Antje Jackelén, ordförande, biskop Ragnar Persenius, biskop Martin Modéus, biskop Åke Bonnier, biskop Johan Dalman, biskop Mikael Mogren, biskop Fredrik Modéus, biskop Johan Tyrberg, biskop Per Eckerdal, biskop Sören Dalevi, biskop Eva Nordung Byström, biskop Hans Stiglund, biskop Sven-Bernhard Fast, biskop Eva Brunne, Eva-Lotta Grantén, Anna Karin Hammar, Margarethe Isberg, Karin Johannesson, Håkan Möller, Jesper Svartvik och Kristin Zeiler.